

Lieta Nr. 11904002821

K75-0312-22

LĒMUMS

Rīgā 2022. gada 23. septembrī

Ekonomisko lietu tiesa,
tiesnesis Aivars Latkovskis,
 piedaloties procesa virzītājam, prokurorei XXX un ar mantu saistīto personu pārstāvjiem
zvērinātiem advokātiem XXX un XXX,
 slēgtā tiesas sēdē izskatīja procesu par noziedzīgi iegūtu mantu.

Aprakstošā daļa

[1] Pamatojoties uz Finanšu izlūkošanas dienesta 2021. gada 26. maija ziņojumu, 2021. gada 16. jūnijā tika uzsākts kriminālprocess Nr. 11904002821 pēc Krimināllikuma 195. panta trešās daļas par iespējamu nezināmas izcelsmes noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju lielos apmēros, proti, par to, ka vairāku uzņēmumu konti Latvijas kredītiestādēs izmantoti, lai legalizētu no Krievijas juridiskās personas XXX saņemtos līdzekļus. No Finanšu izlūkošanas dienesta 2021. gada 6. augustā saņemta papildu informācija par aizdomīgiem darījumiem, kuros iesaistīts XXX un tā patiesais labuma guvējs XXX.

Ar procesa virzītājas 2022. gada 18. jūlija lēmumu nolemts izdalīt no kriminālprocesa materiālus, kā arī uzsākt un nodot tiesai procesu par noziedzīgi iegūtu mantu. Lēmumā ierosināts atbilstoši Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmajai daļai atzīt par noziedzīgi iegūtu un konfiscēt valsts labā šādus aktīvus:

1) XXX līdzekļus XXX EUR apmērā, kas saskaņā ar 2019. gada 2. aprīļa noslēgto investīciju līgumu cesijas veidā saņemti no XXX un uzskaitīti *likvidējamās* XXX iekšējās uzskaites ierakstā Nr. XXX

2) XXX piederošos finanšu instrumentus, kas atrodas XXX kontā Nr. XXX.

Procesa virzītājas lēmumā norādīti turpmāk minētie apsvērumi.

[1.1] No kriminālprocesa materiāliem izriet, ka ir izveidota starptautiska finanšu līdzekļu legalizācijas shēma, finanšu līdzekļi pārvietoti no sākotnējās izcelsmes vietas, simulējot šķietami legālus darījumus, noslēgti daudzi fiktīvi līgumi. Naudas līdzekļi, kuru sākotnējā izcelsme ir no Krievijas juridiskās personas XXX, izmantojot saimniecisko darbību imitējošu starpnieku kontus Latvijas kredītiestādēs, pārskaitīti uz kontiem ārpus Latvijas jurisdikcijas un izmantoti XXX pašpatēriņam. Shēmās iesaistīto juridisko personu konti pēc neilga laika slēgti, un atvērti konti jauniem shēmas dalībniekiem, kas turpinājuši tās pašas darbības. Darījumu shēmā iesaistītas ar XXX saistītas juridiskās personas XXX, XXX, XXX un ar XXX saistītas juridiskās personas XXX un XXX.

XXX ir AAE uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir XXX un kuram konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2016. gada 7. septembrī.

XXX ir Dominikas uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir XXX un kura konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2014. gada 8. augustā un slēgts 2016. gada 31. oktobrī.

XXX ir Belizas uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir XXX un kura konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2011. gada 28. februārī un slēgts 2015. gada 6. janvārī.

XXX ir Kanādas uzņēmums, kura patiesais labuma guvējs ir XXX un kura konts *likvidējamajā* XXX atvērts 2017. gada 10. oktobrī, bet konts *maksātnespējīgajā* XXX atvērts 2017. gada 27. jūnijā un slēgts 2017. gada 31. oktobrī.

XXX ir Lielbritānijas uzņēmums (likvidēts no 2017. gada 15. augusta), kura patiesais labuma guvējs ir XXX un kura konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2012. gada 12. septembrī un slēgts 2017. gada 30. jūnijā.

XXX konts Latvijas kredītiestādē atvērts 2015. gada 11. decembrī un slēgts 2016. gada 1. augustā.

[1.2] Līdzekļu izcelsmi XXX kontā Nr. XXX veido:

1) no 2016. gada 10. oktobra līdz 28. oktobrim saņemti pārskaitījumi no XXX XXX USD un XXX EUR, norādot darījuma mērķi "par rēķinu XXX";

2) no 2016. gada 12. oktobra līdz 2017. gada 12. oktobrim saņemti pārskaitījumi no XXX XXX RUB (aptuveni XXX EUR), norādot darījuma mērķi apmaksu par elektriskām iekārtām;

3) no 2017. gada 4. decembra līdz 2018. gada 30. janvārim saņemti pārskaitījumi no XXX XXX RUB (aptuveni XXX EUR), norādot darījuma mērķi apmaksu par elektriskām iekārtām;

4) no 2017. gada 9. augusta līdz 29. septembrim saņemti pārskaitījumi no XXX XXX RUB (aptuveni XXX EUR), norādot darījuma mērķi apmaksu par elektriskām iekārtām.

Darījumus pamatojošie dokumenti (rēķini un preču pavadzīmes) par ienākošajiem maksājumiem netika iesniegti.

[1.3] XXX nodarbojas ar elektrisko preču vairumtirdzniecību, lielākais pircējs ir XXX, bet preču piegādātāji un transportētāji ir citi uzņēmumi. Tomēr no XXX konta, kurā saņemti maksājumi par elektriskajām iekārtām aptuveni XXX EUR, preču piegādātājiem un transportētājiem pārskaitīti tikai aptuveni XXX EUR. Darījumus pamatojošie dokumenti ir iesniegti tikai par dažiem darījumiem. Pārējie XXX līdzekļi no konta pārskaitīti darījumos, kas nav saistīti ar saimniecisko darbību:

1) uz savu kontu AAE aptuveni XXX EUR kā savu līdzekļu pārvedums;

2) maksājumi par bērnu izglītību un interjera precēm;

3) pirkumi ar uzņēmuma karti aptuveni XXX EUR, kur karti izmantoja XXX vai viņa dzīvesbiedre.

Garantētā atlīdzība no *likvidējamās* XXX pārskaitīta uz XXX kontu AAE. Kontā atlikušie līdzekļi XXX EUR apmērā saskaņā ar investīciju līgumu cesijas veidā nodoti XXX.

[1.4] Izmeklēšanas laikā iesniegti vienīgi līgumi starp XXX un partneriem XXX un XXX, kā arī pavadzīmes par neliela apjoma precēm un informācija par XXX izglītību un agrāko saimniecisko darbību Krievijā.

[1.5] Par XXX un D XXX saistītajiem uzņēmumiem nav atrodamā informācija, ka viņi veiktu saimniecisko darbību. Saistītie uzņēmumi veica maksājumus Latvijas fondiem, kas rada aizdomas, ka šo uzņēmumu darbību palīdzēja uzturēt *likvidējamā* XXX.

Shēmās mākslīgi iesaistītajiem uzņēmumiem XXX, XXX un XXX tiek fiktīvi radīta nepamatota peļņa, kā arī lielāko daļu līdzekļu izmanto patiesais labuma guvējs XXX.

[1.6] XXX veica pārskaitījumus patiesā labuma guvēja XXX labā, kā arī veica ieguldījumus finanšu instrumentos. Pēc *likvidējamās* XXX darbības pārtraukšanas visi XXX finanšu instrumenti ar XXX rīkojumu pārvesti uz viņa investīciju portfeli *likvidējamā* XXX. XXX neiesniedza dokumentus, kas apliecinātu šādu pārvedumu ekonomisko būtību un tiesisko mērķi. Nav informācijas, ka XXX būtu veicis maksājumus par finanšu instrumentiem. XXX finanšu instrumentus 2018. gada 17. septembrī pārveda uz savu XXX kontu. Uz 2021. gada 27. jūliju kontā atradās finanšu instrumenti ar kopējo vērtību aptuveni XXX EUR, un to izcelsme ir no XXX saņemtie finanšu instrumenti.

[1.7] Process par noziedzīgi iegūtu mantu tika uzsākts, jo vēl nav savākts pietiekams pierādījumu kopums attiecībā uz personu vainu, kā arī sakarā ar karadarbību Ukrainā ir pārtraukta informācijas apmaiņa ar Krievijas institūcijām. Ilgstoša finanšu līdzekļu uzglabāšana kontā var radīt arī būtiskus neattaisnotus izdevumus valstij.

[2] Tiesas sēdē 2022. gada 13. septembrī piedalījās procesa virzītāja, prokurore, ar mantu saistīto personu XXX un XXX pārstāvji.

Procesa virzītāja un prokurore uzturēja 2022. gada 18. jūlija lēmumā minētos apsvērumus. Procesā virzītāja norādīja, ka arī tiesvedības laikā ar mantu saistītās personas nav iesniegušas nekādus papildu pierādījumus, kas varētu liecināt par arestētās mantas likumīgo izcelsmi.

[3] Ar mantu saistīto personu pārstāvji faktiski sniedza kopīgus paskaidrojumus, kā arī faktiski tika norādīti tikai apsvērumi par iespējamiem procesuāliem pārkāpumiem, nenorādot jaunus apstākļus saistībā ar arestētās mantas iespējamo izcelsmi. Paskaidrojumi tika iesniegti arī rakstveidā un tika pievienoti lietas materiāliem. Paskaidrojumos norādīti šādi apsvērumi.

[3.1] Nav izpildījušies Kriminālprocesa likuma 626. panta priekšnoteikumi, lai uzsāktu šo procesu.

[3.2] Šajā procesā nevar piemērot Kriminālprocesa likuma 126. panta 3.¹ daļu, jo ar mantu saistītās personas netika informētas par apgriezto pierādīšanas pienākumu, bet tikai par sekām saistībā ar kompensācijas nesāņemšanu.

[3.3] Lai pamatotu arestētās mantas noziedzīgo izcelsmi, nevar piemērot Kriminālprocesa likuma 124. panta septīto daļu, 125. panta trešo daļu, kā arī nevar atsaukties uz Krimināllikuma 195. panta objektīvo pusi, jo tas ir iespējams tikai kriminālprocesā, nevis izdalītajā procesā par noziedzīgi iegūtu mantu.

[3.4] Kriminālprocesā nav konstatēts nekāds predikatīvais noziedzīgais nodarījums. Nav ziņu, ka ārvalstīs būtu uzsākts kāds kriminālprocess.

[3.5] Jau lietas materiālos ir pierādījumi, kas apstiprina darījumu esamību un likumīgo izcelsmi, t. sk. XXX līgumi. Procesā virzītāja izmeklēšanas laikā nav skaidrojusi un pamatojusi, ka šie dokumenti nebūtu pietiekami. Nav saprotami vai nav pamatoti procesa virzītājas apgalvojumi, ka darījumi ir fiktīvi.

[3.6] Procesā virzītāja nav veikusi izmeklēšanas darbības, bet paļāvās uz Finanšu izlūkošanas dienesta informāciju, kas nav uzskatāms par pilnvērtīgu pierādījumu, kā arī nav pratināts XXX un nav pieprasīta informācija par XXX.

[3.7] Atbildot uz tiesas jautājumiem, apstiprināja, ka XXX ir dibināts 2016. gada jūlijā un joprojām pastāv, kā arī XXX saņemtie finanšu instrumenti tika pārskaitīti kā dividendes.

[4] Tiesa atbilstoši Kriminālprocesa likuma 629. panta sestajai daļai atzina, ka tiesas sēdē nav iespējams pieņemt lēmumu, tāpēc lēmums būs sastādīts un pieejams tiesas kancelejā 2022. gada 23. septembrī.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, izskatot materiālus par noziedzīgi iegūtu mantu un uzklusot lietas dalībnieku viedokli, atzīst, ka arestētā manta ir atzīstama par noziedzīgi iegūtu un ir konfiscējama.

[6] Tiesa atzīst, ka ir ievēroti Kriminālprocesa likuma 626. panta pirmās daļas 2. punkta nosacījumi. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka nav savākts pietiekams pierādījumu kopums attiecībā uz personu vainu kriminālprocesā, t. sk. ir nepieciešama pierādījumu iegūšana starptautiskās sadarbības ietvaros no Krievijas (piemēram, saistībā ar uzņēmumu XXX vai Krievijas pilsoņu aktīviem un saimniecisko darbību), kas saistībā ar karu Ukrainā ir būtiski apgrūtināta. Vienlaikus apstākļi, ka kriminālprocesā ir apgrūtināta iespēja noskaidrot faktisko noziedzīga nodarījuma izdarītāju vai kriminālprocess pat vēlāk tiek izbeigts, jo nav izdevies noskaidrot šādu personu, nevar būt par kategorisku šķērsli, lai Kriminālprocesa likuma 59. nodaļas kārtībā izlemtu jautājumus, kas saistīti ar arestēto mantu. Tiesas ieskatā tas bija viens no likumdevēja mērķiem paredzēt procesu, lai risinātu noziedzīgi iegūtas mantas jautājumus pat gadījumā, ja kriminālprocesā ārpus saprātīgām šaubām neizdodas pierādīt predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību vai konkrētās personas vainu legalizācijas darbībās.

Tādējādi tiesa secina, ka objektīvu iemeslu dēļ krimināllietas nodošana tiesai tuvākajā laikā nav iespējama. Vienlaikus tiesa konstatē, ka atbilstoši kredītiestādes sniegtajai informācijai (1. sējuma 211.-212. lapa) arestētās mantas glabāšana varētu radīt arī būtiskus nepamatotus izdevumus.

[7] Saskaņā ar Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmo daļu (redakcijā, kas bija spēkā līdz 03.05.2022.) noziedzīgi iegūta manta ir manta, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonākusi noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā. Tomēr pēc būtības regulējums nav mainījies, jo esošā redakcija paredz tikai redakcionālas izmaiņas - noziedzīgi iegūta manta ir jebkāds ekonomisks labums, kas personas īpašumā vai valdījumā tieši vai netieši nonācis noziedzīga nodarījuma izdarīšanas rezultātā. Kriminālprocesa likuma 124. panta sestā daļa paredz, ka kriminālprocesā un procesā par noziedzīgi iegūtu mantu pierādīšanas priekšmetā ietilpstošie apstākļi attiecībā uz mantas noziedzīgo izcelsmi uzskatāmi par pierādītiem, ja pierādīšanas gaitā ir pamats atzīt, ka mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme. Savukārt atbilstoši Kriminālprocesa likuma 126. panta 3.¹ daļai, ja kriminālprocesā iesaistītā persona apgalvo, ka manta nav uzskatāma par noziedzīgi iegūtu, pienākums pierādīt attiecīgās mantas izcelsmes likumību ir šai personai.

[7.1] Kriminālprocesa likuma 124. panta sestā daļa neparedz, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu būtu nepieciešams pierādīt konkrētu predikatīvo noziedzīgo nodarījumu. Tā kā procesā par noziedzīgi iegūtu mantu netiek vērtētā personu vaina, kā arī likumdevējs ir samazinājis pierādīšanas standartu līdz "visticamāk" attiecībā uz noziedzīgās mantas izcelsmi, tad šajā procesā nav iespējams un nav arī pienākums ārpus saprātīgām šaubām pierādīt konkrēta predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību. Arī no Kriminālprocesa likuma 124. panta septītās daļas un 125. panta trešās daļas un Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likuma

5. panta 2.¹ daļa izriet, ka nav nepieciešams konstatēt konkrētu noziedzīgu nodarījumu (predikatīvo), no kura līdzekļi ir iegūti. Proti, ja pat kriminālprocesā, kurā tostarp tiek konstatēta personas vaina par legalizācijas darbībām, nav nepieciešams pierādīt konkrētu predikatīvo noziedzīgu nodarījumu, tad vēl jo vairāk šāds pierādīšanas pienākums nav attiecināms uz procesu par noziedzīgi iegūtu mantu, kas izdalīts no šī kriminālprocesa un kurā netiek vērtēta vai konstatēta personu vaina.

[7.2] Līdz ar to tiesai šajā procesā ir jāpārbauda, vai pierādījumu kopums ir pietiekošs, lai secinātu, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga, nevis likumīga izcelsme, bet tiesai nav nepieciešams konstatēt, konkrēti no kura noziedzīgā nodarījuma naudas līdzekļi ir iegūti, kā arī nav nepieciešams ārpus saprātīgām šaubām konstatēt predikatīvā noziedzīgā nodarījuma esamību. No Krimināllikuma 70.¹¹ panta pirmās daļas un Kriminālprocesa likuma 124. panta sestās daļas arī izriet, ka nav būtiskas nozīmes, vai Latvijā vai citā valstī ir vai nav uzsākts kriminālprocess par predikatīvo noziedzīgu nodarījumu.

[8] Ar mantu saistītās personas pārstāvji norādīja uz iespējamiem procesuālajiem pārkāpumiem. Tiesa nekonstatē tādu procesuālo pārkāpumu, kas varētu paši par sevi būt pamats procesa par noziedzīgi iegūtu mantu izbeigšanai.

[8.1] Tiesai nerodas šaubas, ka ar mantu saistītās personas bija informētas par aresta uzlikšanu (piemēram, 1. sējuma 216. lapa un 238. lapa), kā arī izmeklēšanas laikā un tiesvedības laikā ar mantu saistītajām personām tika nodrošināta iespēja sniegt pierādījumus par arestētās mantas likumīgo izcelsmi.

[8.2] Procesa virzītājas 2022. gada 18. jūlija lēmumā nav pat ietvertas atsauces uz Kriminālprocesa likuma 124. panta septīto daļu vai 125. panta trešo daļu, tāpēc nav saprotami ar mantu saistīto pārstāvju apsvērumi par šo normu nepamatotu piemērošanu. Tiesa piekrīt, ka šajā procesā nav pamata tieši atsaukties uz 195. panta objektīvās puses darbībām, jo šos apstākļus būtu iespējams vērtēt tikai kriminālprocesa ietvaros, kur vērtētu arī apsūdzēto personu subjektīvo pusi legalizācijas darbībās. Vienlaikus tiesa šo procesa virzītāja norādi uztver tikai kā tādu, kas apstiprina, ka visi pierādījumi ir vērtējami kopumā, t. sk. ir jāvērtē, kādas darbības ir veiktas ar arestēto mantu (piemēram, kopējā finanšu plūsma, pārskaitījumi bez ekonomiskā pamata, piederības slēpšana u. tml.), jo arī šie apsvērumi var ietekmēt secinājumu par arestētās mantas izcelsmi. Katrā ziņā šāda atsauce uz Krimināllikuma 195. pantu nav pamats, lai uzskatītu, ka procesā par noziedzīgi iegūtu mantu būtu pieļauti būtiski procesuāli pārkāpumi.

[8.3] Tiesa arī konstatē, ka atbilstoši Kriminālprocesa likuma 133. pantam Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojums ir uzskatāms par pierādījumu – kompetentās institūcijas atzinums. Finanšu izlūkošanas dienestam vai jebkurai citai personai ir arī tiesības iesniegt procesa virzītājam dokumentus (informāciju), kas apstiprina noteikta veida faktus. Tāpēc nevar arī izslēgt iespēju, ka Finanšu izlūkošanas dienests jau ir savācis tādu pierādījumu (informācijas) apjomu, kas ļauj procesa virzītājam izdarīt secinājumu par mantas noziedzīgo izcelsmi, neveicot papildu apjomīgas izmeklēšanas darbības. Līdz ar to tas pats par sevi nav pamats izbeigt procesu par noziedzīgi iegūtu mantu, ja procesa virzītājs pilnībā vai lielā apmērā izmanto Finanšu izlūkošanas dienesta sniegto informāciju vai piekrīt tā izdarītajiem secinājumiem.

[9] Atbilstoši lietas materiāliem darījumu shēmās, kas saistītas ar arestētās mantas izcelsmi, iesaistītas vairākas personas (1. sējuma 17. lapa), kā arī lietas dalībnieki neapšaubā attēloto darījumu shēmu un shēmā norādītās naudas plūsmas. Tiesa arī konstatē, ka ar mantu saistītajām personām bija pieejami faktiski visi izdalītie lietas materiāli, tomēr ar mantu saistītās personas neiebilda par procesa virzītājas norādīto informāciju, no kādiem līdzekļiem ir veidojusies arestētā manta. Līdz ar to tiesa padziļināti nevērtēs tos dokumentus, piemēram, konta izdrukās, kas apliecina šo maksājumu veikšanu. Proti, no lietas materiāliem izriet un netiek arī apšaubīts, ka arestētās mantas izcelsmi veido XXX saņemtie maksājumi no XXX, XXX un XXX. Vienlaikus tiesa konstatē, ka procesa virzītājas lēmumā kļūdaini norādīts laika posms, kādā saņemti maksājumi no XXX, jo šā uzņēmuma konti tika slēgti jau 2017. gada 30. jūnijā un Finanšu izlūkošanas dienests norāda, ka maksājumi veikti līdz 2017. gada 9. jūnijam (1. sējuma 9. un 10. lapa).

Savukārt XXX piederošo finanšu instrumentu izcelsme arī ir pilnībā saistīta ar šiem XXX saņemtajiem maksājumiem. Arī XXX apstiprina (piemēram, 1. sējuma 261. lapa, 7.4 punkts), ka finanšu instrumenti tika nopirkti par naudu, ko XXX ieguva līdz 2016. gada 31. oktobrim, pārņemot naudas līdzekļus no cita grupas uzņēmuma XXX.

Finanšu izlūkošanas dienesta ziņojumos un arī procesa virzītājas lēmumā norādīts, ka nav identificēts konkrēts predikatīvais noziedzīgais nodarījums, bet ir izteikts tikai minējums par iespējamu nodokļu nomaksas izvairīšanos Krievijā. Līdz ar to tiesai ir jāvērtē, vai attiecīgajā XXX kontā Nr. XXX saņemtajiem līdzekļiem, visticamāk, ir noziedzīga vai likumīga izcelsme, ja nepastāv nekāda informācija par iespējamo predikatīvo noziedzīgo nodarījumu.

[10] Finanšu izlūkošanas dienests, izpētot darījumus, secināja (1. sējuma 8.-15. lapa), ka XXX secīgi izmantoja vairākus uzņēmumus, kuros bija patiesais labuma guvējs. Proti, identiskas darbības ar elektroierīču piegādēm vai tirgošanu īstenoja secīgi XXX, XXX un XXX. Kad viens uzņēmums tika likvidēts vai slēgts tā konts, tad visi uzkrātie līdzekļi tika pārskaitīti secīgi nākamajam uzņēmumam, kas it kā turpināja tieši to pašu saimniecisko darbību. Šo uzņēmumu līdzekļi izmantoti XXX personiskajiem tēriņiem. Tikai neliela daļa no darījumos saņemtajiem līdzekļiem (no elektrisko iekārtu pircējiem) tiek novirzīta citiem uzņēmumiem, kas varētu patiesi būt saistīti ar elektroierīču piegādēm.

Turklāt izmeklēšanas laikā neizdevās iegūt informāciju, ka arī XXX būtu veicis aktīvu saimniecisko darbību. Nav nekādas informācijas vai maksājumu, kas liecinātu par finanšu plūsmās iesaistīto uzņēmumu aktīvu saimniecisko darbību. Šie uzņēmumi varētu būt tikai starpnieki, tomēr šādā situācijā nav nekādas loģikas, lai starpnieks, kurš neveic nekādas darbības, bet tikai izraksta rēķinus, iegūtu darījumos tik lielu peļņas daļu. Proti, uzņēmumi, par kuru aktīvu saimniecisko darbību nav atrodama nekāda informācija, neveicot nekādas papildu darbības, nepievienojot precēm nekādu papildu vērtību, īsā laika posmā gūst tirgus apstākļiem neatbilstošu peļņu. Šādus secinājumus apstiprina arī turpmāk minētie apsvērumi.

[10.1] Ar mantu saistītās personas kredītiestādei skaidroja (1. sējuma 111. lapa), ka lielā peļņa veidojās (pārdošana par XXX EUR un pašizmaksa nepilni XXX EUR), jo faktiski par piegādēm maksājumus jau bija veicis XXX. Tomēr neviens dokuments neaplēcinā šādu versiju. Gluži pretēji, no XXX saņemtie līdzekļi (neilgi pirms tā likvidēšanas) tika izmantoti, nevis iegādes vai piegādes izdevumu segšanai, bet tika novirzīti finanšu instrumentu iegādei vai A. Sizova personiskajiem tēriņiem. Proti, nepastāv ticams un pamatots skaidrojums, kā veidojās šis līdzekļu uzkrājums (peļņa). To, ka XXX saņemtie līdzekļi lielākoties ir "peļņa"

apstiprina gan veiktie maksājumi (XXX personiskajiem tēriņiem), gan arī ar mantu saistīto personu paskaidrojumi, proti, tiek apgalvots, ka XXX saņemtie finanšu instrumenti vai pārskaitījums no XXX uz XXX faktiski ir dividendes. Proti, neproporcionāli liela daļa no XXX saņemtajiem līdzekļiem veido peļņu, nevis tiek novirzīti saimnieciskās darbības veikšanai, piemēram, elektroierīču ražotājiem, vairumtirgotājiem, piegādātājiem vai jebkādiem citiem izdevumiem saistībā ar saimnieciskās darbības veikšanu (muitas nodokļi, telpu vai noliktavu īre, darba algas u. c.).

[10.2] Tiesa piekrīt procesa virzītājas apsvērumiem, ka kredītiestādei un arī izmeklēšanas laikā tika iesniegti dokumenti, kas varētu apliecināt tikai neliela apjoma elektroierīču iegādes. Vienlaikus no iesniegtajiem līgumiem apstiprinās (piemēram, 1. sējuma 60.-79. lapa), ka XXX nav veicis vispār nekādas aktīvas darbības vai arī nav veicis darbības, kas varētu būt saistītas ar preču vērtību palielināšanu (tikai starpnieks), proti, nav nekāda izskaidrojuma, kāpēc uzņēmumam veidojas tik liela peļņa. Nav nekādu arī pierādījumu, ka uzņēmumam būtu sava noliktava, ražotne vai pat darbinieki, kas varētu veidot šādu pievienoto vērtību. Arī no lietas materiālos esošajiem rēķiniem un pavadzīmēm (1. sējuma 80.-101. lapa) neizriet, ka XXX būtu aktīvi iesaistīts piegādes darījumos vai veiktu kādas papildu darbības (izņemot rēķina saņemšanu un apmaksu). Proti, uzņēmums ir norādīts tikai rēķinos, bet piegādes dokumentos (pavadzīmes) kā saņēmējs (gala maksātājs) ir norādīts Krievijas uzņēmums XXX, kas vēlreiz apstiprina, ka nav saprotama loģika vispār iesaistīt XXX vai citus starpniekus šādos darījumos. Tas arī netieši apstiprina procesa virzītājas pieņēmumu, ka arestēto līdzekļu patiesā izcelsme, visticamāk, saistīta ar uzņēmumu XXX.

[10.3] Ar mantu saistītās personas nepiekrīt apgalvojumam, ka XXX saistītie uzņēmumi nebija čaulas veidojumi vai izkārtnes, tomēr ne izmeklēšanas laikā, ne tiesvedības laikā neiesniedza nekādus pierādījumus, kas ļautu izdarīt pretēju secinājumu. Ar mantu saistītās personas apgalvoja (piemēram, 1. sējuma 34.-35. lapa), ka līdzekļi tika izmantoti saimnieciskās darbības veikšanai, t. sk. tika izmantots AAE atvērtais konts. Vienlaikus, atsaucoties uz to, ka tas ir apgrūtināši, nevienā brīdī pat netika iesniegta konta izdruka no AAE, kas varētu liecināt, ka vismaz AAE konts ir izmantots saimnieciskās darbības veikšanai, piemēram, maksājumi reāliem darījuma partneriem vai algu maksājumi. Tiesa netic, ka XXX, kurš joprojām ir reāli pastāvošs uzņēmums (kā to apgalvoja arī tiesas sēdē) nespēj no savas kredītiestādes iegūt konta izrakstu. Nav arī ticams, ka pastāvošs uzņēmums, kurš it kā joprojām veic aktīvu saimniecisko darbību, nespēj iesniegt pamatojošus dokumentus, bet tikai apgalvo, ka AAE nepastāv tik stingri grāmatvedības kārtošanas noteikumi. Tiesa arī konstatē, ka arī XXX, AS nepastāvēja acīmredzami šķēršļi, lai iesniegtu atbilstošus dokumentus (pierādījumus), jo arī investīciju līguma (1. sējuma 18.-26. lapa) 4.6. punktā nostiprinātas tiesības prasīt nepieciešamo informāciju, lai pierādītu mantas izcelsmes likumību. To apstiprina arī apstākļi, ka XXX un XXX (kurš joprojām ir XXX patiesais labuma guvējs) pārstāv viena un tā pati persona.

Tiesa arī vērš uzmanību, ka kredītiestādei tika iesniegti dokumenti, kas varētu apliecināt XXX ienākumu līmeni (labklājību), tomēr no lietas materiāliem izriet, ka uzņēmuma XXX aktīvi un arestētie līdzekļi nav saistīti ar XXX ienākumiem.

[11] Vienlaikus tiesa konstatē, ka XXX sniedza nepatiesu informāciju par maksājuma mērķi. Pārskaitot līdzekļus uz XXX kontu (1. sējuma 119.-120. lapa) nepārprotami tika norādīts, ka maksājums tiek veikts saskaņā ar konkrētu rēķinu (*payment for invoice 1/9.10*). Tomēr pēc tam, kad kredītiestāde 2020. gada 19. novembrī lūdza sniegt pamatojošos

dokumentus, XXX jau sniedza informāciju (1. sējuma 34. lapa), ka tā bija tikai līdzekļu pārdale grupas ietvaros, proti, nekādas preces vai pakalpojumi netika apmaksāti. Proti, apzinoties, ka nav iespējams iesniegt nekādu ticamu rēķinu, tika mainīta pozīcija un apgalvots par līdzekļu pārdali grupas ietvaros. Atbildot uz kredītiestādes papildu jautājumiem, netika sniegts nekāds loģisks skaidrojums, bet tika atbildēts, ka “maksājuma uzdevumam bija indikatīvs raksturs” (1. sējuma 110. lapa). Nav saprotama nekāda loģika, kāpēc pārvedumam starp grupas uzņēmumiem būtu vajadzība izdomāt mākslīgu un konkrētu rēķina numuru. Tas liecina, ka, visticamāk, sākotnēji veicot šo maksājumu, apzināti tika radīts iespaids, ka samaksa tiek veikta par kādu konkrētu preci vai pakalpojumu, iespējams, lai slēptu, ka faktiski tā joprojām ir čaula, kas turpinās tikai maksājumu saņemšanu bez reālas saimnieciskās darbības veikšanas.

Savukārt tiesas sēdē, atbildot uz tiesas jautājumiem, faktiski tiek norādīts, ka XXX veiktie maksājumi XXX būtu pielīdzināmi dividenžu izmaksai. Vienlaikus tiesai nav iespējams pārliecināties ne par vienu no šīm versijām, jo kredītiestādei vai izmeklēšanas laikā netika iesniegts arī nekāds lēmums, kas apstiprinātu šāda maksājumu būtību, t. sk. nav nekādu lēmumu par dividenžu izmaksu vai pārskaitījumu (dāvinājumu) grupas ietvaros. Turklāt, ja šie maksājumi būtu pielīdzināmi dividendēm, tad tos būtu jāveic uz XXX kontu, nevis citam uzņēmumam, ja vien nepastāv skaidra (trīspusēja) vienošanās par maksājumu kārtību. Tas tikai apliecina, ka XXX izmanto uzņēmumu līdzekļus personiskajām vajadzībām, pilnībā ignorējot grāmatvedības noteikumus vai apstākli, ka uzņēmumi ir patstāvīgi tiesību subjekti ar savu nodalītu mantu. Proti, XXX bez nekādiem pamatojošiem dokumentiem vienkārši pārdala uzņēmuma līdzekļus pēc savām vajadzībām, kas apliecina, ka šie uzņēmumi bija tikai čaulas veidojumi, lai veiktu līdzekļu uzkrājumus XXX interesēs. Turklāt tā kā no pierādījumiem izriet, ka XXX un XXX faktiski neveica (vai vismaz neveica tik lielā apjomā) saimniecisko darbību, tad arī peļņas veidošana (un attiecīgi dividenžu izmaksa) faktiski ir mākslīgi radīta.

[12] Tiesa arī papildus konstatē, ka lietas materiālos ir XXX līgums ar XXX, kas noslēgts 2015. gada 24. augustā (1. sējuma 65.-69. lapa). Uz šo līgumu atsaucas arī ar mantu saistītā persona, sniedzot informāciju kredītiestādei (1. sējuma 34. lapa), tiesas sēdes laikā un 2022. gada 13. septembra rakstveida paskaidrojumos. Vienlaikus no lietas materiāliem nepārprotami izriet (piemēram, 1. sējuma 18., 26., 39. un 115. lapa) un tiesas sēdē to apstiprināja arī ar mantu saistītās personas, ka XXX ir dibināts tikai 2016. gada jūlijā. Tiesas ieskatā tas apstiprina, ka pamatojošie dokumenti ir mākslīgi izveidoti, proti, personas, kas “zīmēja” pamatojošos dokumentus bija piemirsušas apstākli, ka līguma slēgšanas brīdī šāds uzņēmums nemaz nepastāvēja.

[13] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka XXX ir mākslīgi iesaistīts darījumu ķēdē, saņemot lielāko daļu no maksājumiem bez tiesiska pamata. Uzņēmums ir čaulas veidojums, kas neveic reālu saimniecisko darbību. No lietas materiāliem izriet, ka XXX noslēgtie līgumi ir fiktīvi vai arī tie netika pildīti tādā apmērā, lai pamatotu arestēto līdzekļu izcelsmi. Darījumiem (maksājumiem), kas veidoja arestētās mantas izcelsmi, nav ekonomiskā pamata. Faktiski XXX konti Latvijas kredītiestādē tika izmantoti tikai kā infrastruktūra darījumu veikšanai bez nekāda ekonomiska pamatojuma vai tikai līdzekļu uzkrāšanai XXX vai citu personu interesēs. Arestētās mantas izcelsmi veido mākslīgi radīti līgumi, kā arī ar mantu saistītā persona nav sniegusi citu ticamu un pārbaudāmu informāciju, kas liecinātu, ka arestētajai mantai ir likumīga izcelsme. Tādējādi no lietas materiālos esošajiem netiešajiem pierādījumiem ir iespējams izdarīt secinājumu, ka arestētajai mantai, visticamāk, ir noziedzīga izcelsme.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 630. panta pirmo daļu, tiesa

nolēma

atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu XXX (reģ. Nr. XXX) līdzekļus XXX EUR apmērā (kreditora prasījumu), kas cesijas veidā saņemti no XXX un uzskaitīti *likvidējamās* XXX iekšējās uzskaites ierakstā Nr. XXX.

atzīt par noziedzīgi iegūtu mantu XXX dzimis 1980. gada 10. maijā, piederošos finanšu instrumentus, kas atrodas XXX kontā Nr. XXX.

Iepriekš minēto arestēto un noziedzīgi iegūto mantu konfiscēt valsts labā un iegūtos līdzekļus ieskaitīt valsts budžetā.

Lēmumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 dienu laikā no lēmuma pieņemības dienas, sūdzību vai protestu iesniedzot Ekonomisko lietu tiesā.

Lēmums pieejams tiesas kancelejā 2022. gada 23. septembrī.

Tiesnesis
NORAKSTS PAREIZS
Ekonomisko lietu tiesas
tiesnesis A. Latkovskis

(paraksts)

A. Latkovskis

Noraksta parakstīšanas datums ir pievienotā droša elektroniskā paraksta un tā laika zīmoga datums.
Dokuments parakstīts elektroniski ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu.